

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/157/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619203496
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5619203496.3

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloleté deti V. D., nar. XX. XX. XXXX, X. D., nar. XX. XX. XXXX N. Z. D., nar. XX. XX. XXXX, všetky bytom pri matke, deti rodičov: matky V. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom obec J., A. O. D. a otca Z. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. XXX, J., A. O. D. a o maloleté deti Z. D., nar. XX. XX. XXXX N. H. D., nar. XX. XX. XXXX, obidve bytom pri matke, deti rodičov: matky V. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom obec J., okres O. D. a otca v rodnom liste neuvedeného, všetky maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom obcou Spišský Štiavnik, so sídlom Hornádska 241, Spišský Štiavnik, IČO: 00 326 56, v konaní o na nariadení neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Matka je p o v i n n á o d o v z d a ť maloleté deti V. D., nar. XX. XX. XXXX, X. D., nar. XX. XX. XXXX, Z. D., nar. XX. XX. XXXX, Z. D., nar. XX. XX. XXXX N. H. D., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, IČO: 00 634 786.

II. Neodkladné opatrenie t r v á do vykonateľnosti rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 9P/157/2019 o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 26. 11. 2019 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhol, aby súd maloleté deti V. D., nar. XX. XX. XXXX, X. D., nar. XX. XX. XXXX, Z. D., nar. XX. XX. XXXX, Z. D., nar. XX. XX. XXXX N. H. D., nar. XX. XX. XXXX odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok. Súčasne podal podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými. Ako dôvod uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/ 18/2018 zo dňa 26. 02. 2019 bolo maloletým deťom uložené výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov pobytom detí v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok. Výchovné opatrenie splnilo svoj účel, rodina si zabezpečila vhodné bytové podmienky pre starostlivosti o deti. Matka spolu s manželom M. O. prejavili záujem o osobnú starostlivosť o všetky maloleté deti. Dňa 24. 10. 2019 sa deti vrátili do rodinného prostredia. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uskutočňoval pravidelné návštevy v rodine a matke poskytoval potrebné poradenstvo. Postupom času prestala matka zvládať starostlivosť o maloletých. Domácnosť je zanedbaná, hygienický štandard klesol. Deti matku nerešpektujú, nadávajú jej. Adaptačný proces na rodinné prostredie prebieha ťažko. Vzájomný vzťah matky a detí je značne narušený dlhodobým odlúčením a citovým ochladnutím zo strany matky. Manžel matky odišiel za prácou do Českej republiky, celá starostlivosť o deti zostala na matke. V rámci šetrenia pomerov dňa 14. 11. 2019 matka uviedla, že starostlivosť o deti nezvláda, chce, aby boli umiestnené do centra. Svoje rozhodnutie potvrdila aj počas šetrenia dňa 18. 11. 2019. Ani po prijatých opatreniach a opakovaných intervenciách nemá matka dostatočné zručnosti k vykonávaniu riadnej starostlivosti o deti, k ich výchove má nezodpovedný prístup. Často používa neprimerané fyzické tresty. Otec Z. O. sa po prepustení detí z centra o ne nezaujímal. Na ich výživu matke finančne neprispieva. Otec nemá zabezpečené vhodné

bytové podmienky a stabilné pracovné zázemie. Za danej situácie je ohrozený zdravý fyzický i psychický vývin maloletých detí.

2. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

3. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Navrhovateľ podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletých podľa § 367 CMP, ktorým žiada odovzdanie detí do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté deti nachádzajú v starostlivosti matky. Povinnosť odovzdať deti do starostlivosti niekoho iného je možné uložiť len tomu, kto má maloleté deti pri sebe. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

4. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletého. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). V rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom, pričom spravidla vychádza len z návrhu a pripojených listín. Z pripojeného spisu 1P/18/2018 mal súd zistené, že rozsudkom zo dňa 26. 02. 2019, právoplatným dňa 24. 04. 2019 boli maloleté deti dočasne odňaté zo starostlivosti matky a súd nariadil výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí, a to pobyt v centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Dôvodom boli zásadné nedostatky v starostlivosti o maloleté deti. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že uvedené výchovné opatrenie splnilo svoj účel, keď sa v októbri 2019 všetky maloleté deti vrátili do rodinného prostredia. Opakovaným šetrením v domácnosti matky v novembri 2019 boli opäť pozorované nedostatky vo výchove a starostlivosti o deti. Adaptačný proces prebieha veľmi ťažko. Sama matka sa vyjadрила, že starostlivosť o maloletých nezvláda a žiada ich umiestniť späť do centra. Otec sa o maloleté deti dlhodobo nezaujíma. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP. Prihliadajúc na zdravie a riadny vývin maloletých detí vyhovel návrhu a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke uložil povinnosť dočasne, do rozhodnutia vo veci samej, odovzdať maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, ktoré s ich umiestnením súhlasí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).